రమణ ప్రస్థాన త్రయము

1. అక్షరమణమాల
2. రమణ సూత్రాలు
3. రమణోపనిషత్తు

డా॥ కె. రామారావు
శ్రీ రమణక్షేత్రం
జిన్నూరు - 534 265

రమణ ప్రస్థాన త్రయము

ఆరవ ముద్రణ : ఆగష్టు, 2005

Sponsored by

శ్రీమతి సుబ్బలక్ష్మిగారు

W/o. Dr. B. సోమరాజు

కేర్ హాస్పిటల్, హైదరాబాద్

వెల : రూ॥ 10/-

ముందుమాట

అజ్ఞానము నుంచి జీవులను విడుదలచేయు టకు తన సహాయ సహకారములను అందించుటకు సాక్షాత్తు ఆ పరబ్రహ్మమే అరుణగిరిగా ఆకృతి ధరించినది.

మానవశరీరానికి గుండె ఎటువంటిదో - ఈ భూమండలానికి అరుణాచలము అటువంటిది. పంచ భూతముల కలయికే ప్రకృతి. పంచభూతములకు పంచ లింగములను ప్రతిష్ఠించారు మనపూర్వులు. అందు అరుణాచలము అగ్నిలింగము - అదే ఆది లింగము. అన్నిబుణములనుంచి విముక్తిచేసేదే (అ+రుణ+చలము) అరుణాచలము! నిప్పును తెలిసి ముట్టుకున్నా - తెలియకముట్టుకున్నా అది కాల్చి తీరుతుంది. అదేవిధముగా "అరుణాచలా" - అని ఒక్కసారి స్మరిస్తేచాలును - అది మనఅహంకారాన్ని దహించివేస్తుంది.

ఒకసారి బ్రహ్మదేవుడికి, విష్ణుదేవుడికి "నేను

గొప్పంటే నేనుగొప్ప" అని వివాదమువచ్చి, తీర్పు కోసం పరమేశ్వరుని చెంతకువెళ్లారు. అంత పరమేశ్వరుడు జ్యోతిస్థంభరూపము ధరించి "నా ఆదిగాని, అంతము గాని ఎవరైతే ముందుచూసి వస్తారో - వారుగొప్ప" అని చెప్పాడు.

అప్పుడు విష్ణుదేవుడు వరాహరూపముధరించి జ్యోతిస్వరూపుడైన పరమేశ్వరుని మొదలుచూచుట కోసం భూమిని దొలుచుకొని వెళ్లాడు. బ్రహ్మదేవుడు హంసరూపముధరించి పరమేశ్వరుని చివరచూచుట కోసం పైకి వెళ్లాడు.

ఎంతలోతునకు వెళ్లినా జ్యోతిస్థంభము యొక్క మొదలు కనిపించక విష్ణుదేవుడు వెనుతిరిగి వచ్చి - తనఓటమిని అంగీకరించాడు. బ్రహ్మదేవుడు పైకి వెళ్లాడు, వెళ్లాడు - కాని ఆజ్యోతిస్థంభముయొక్క చివర కనిపించలేదు. అంతలో పైనుంచివస్తున్న ఒక మొగలిరేకు కన్పించినది. ఆమొగలిరేకును "నీవు ఎక్కడి నుంచి వస్తున్నావు" అని ప్రశ్నించాడు బ్రహ్మదేవుడు.

"శివుని శిరస్సు నుండి నేను జారిపడి ఇప్పటికి ఎన్నోయుగాలైనది - అప్పటినుంచి నేను పయనిస్తూనే ఉన్నాను" అంది మొగలిరేకు.

"శివుని శిరస్సునుండి జారిపడే ఎన్నోయుగాలైనదని మొగలిరేకు చెప్పుచున్నదే! ఒకవేళ ఈపాటికి విష్ణుదేవుడు జ్యోతిస్థంభముయొక్క మొదలు చూసి వచ్చివుంటాడేమో?" అని బ్రహ్మదేవుడు భీతిచెంది - "నీవు నాతోకసహాయము చేయాలి. నేను శివుని శిరోభాగం చూడడానికి బయలుదేరి ఇప్పటికే చాలాకాలమైంది. నీవు శివుని శిరస్సునుండి వస్తున్నావు కాబట్టి, నేను శివుని శిరస్సును చూసినట్లు శివుని దగ్గర సాక్ష్యంచెప్ప వలిపోతుంది" అని బ్రహ్మ దేవుడు అడిగాడు.

బ్రహ్మదేవుడంతటివాడు అడుగుతుంటే కాదనుట దేనికని "సరే చెప్తాను" అంది మొగలిరేకు.

ఇంతలో కామధేనువు కనిపించినది. మరో సాక్ష్యముంటే ఎందుకైనా మంచిదనుకున్నాడు బ్రహ్మ దేవుడు. "నీవెక్కడినుండి వస్తున్నావు?" అని

కామధేనువుని ప్రశ్నించాడు.

"శివుని శిరోభాగమునుండి వస్తున్నా"నంది కామధేనువు.

"అయితే నాకొకసహాయం చేయాలి - నేను శివుని శిరస్సు చూసినట్లు శివునిచెంత సాక్ష్యంచెప్పాలి" అని అడిగాడు బ్రహ్మదేవుడు.

బ్రహ్మదేవుడంతటివాడు తనసహాయం అర్థిస్తుంటే కాదనలేక "సరే"నంది కామధేనువు.

రెండుసాక్ష్యాలనూ వెంటపెట్టుకొని పరమేశ్వరుని దగ్గరకు తిరిగివచ్చాడు బ్రహ్మదేవుడు - "నేను నీ చివరిభాగం చూసివచ్చాను - ఇవిగో సాక్ష్యం!" అని మొగలిరేకును, కామధేనువును చూపించాడు.

ఒకజీవుడు మరొకజీవుణ్ని మోసంచేయవచ్చు. కాని సర్వాంతర్యామియైన పరమేశ్వరుణ్ణి మోసం చేయలేము.

"నిజమేనా" అని సాక్షులను ప్రశ్నించాడు పరమేశ్వరుడు.

"ఔను - నిజమే" అంది మొగలిరేకు.

కాని, కామధేనువు అబద్ధము చెప్పడానికి భయపడి - "నిజమే"నని నోటితో చెబుతూ - "నేను నోటితో చెప్పేది నిజముకాదు" అని తనతోకను అడ్డముగా ఆడించినది.

వెంటనే పరమేశ్వరుడు - "నీవు అబద్ధము చెప్పావు కాబట్టి భూలోకములో జనులెవ్వరూ నీకు గుడులు కట్టి పూజించకుందురుగాక" అని బ్రహ్మదేవుణ్ణి శపించాడు.

"నీవు అబద్ధము చెప్పావు కాబట్టి, ఈరోజు నుంచి నా పూజాద్రవ్యాలలో నీకు చోటులేదు" అని మొగలిరేకును శపించాడు.

"నీవు నోటితో అబద్ధము చెపుతూ - తోకతో నిజము చెప్పావు కాబట్టి - జనులు నీ తోకనే పూజిస్తారు గాని, నీ ముఖాన్ని పూజించకుందురుగాక" అని కామధేనువును శపించాడు.

అంత బ్రహ్మవిష్ణువులు ఆజ్యోతిస్వరూపమును

ఉపసంహరించమని ప్రార్థించగా - అప్పుడు పరమేశ్వరుడు "అరుణగిరి" రూపము ధరించాడు. గిరిరూపము అర్చనకు కష్టమని దేవతలంతా ప్రార్థించగా పరమేశ్వరుడు లింగరూపము ధరించాడు. అదే అరుణాచల లింగము - ఆది లింగము! అరుణాచల క్షేత్రములో పరమేశ్వరుడు మూడు రూపములలో వెలిసియున్నాడు - 1. గిరిరూపము, 2. లింగరూపము, 3. సిద్ధరూపము.

అరుణగిరిపైన ఉత్తరదిక్కున ఒక మర్రిచెట్టుక్రింద పరమేశ్వరుడు రక్త మాంసములతో కూడిన దేహధారియై ఈనాటికీకూడా సిద్ధరూపమున ఉన్నాడని మనపురాణములలో వ్రాయబడి యున్నది. "ఔను - నిజమే! ఆ మర్రిచెట్టు ఆకును నేను చూశాను" అన్నారు భగవాన్ శ్రీరమణ మహర్షి.

బ్రహ్మా విష్ణువులకే పరమేశ్వరుని ఆదిగాని అంతముగాని అందలేదంటే అర్థమేమిటి? ఆత్మకు ఆదీ లేదు - అంతమూలేదు! అది అనంతము! ఆ అనంత

షైన ఆత్మ మాటకు, మనస్సుకు మరి అందుతుందా?

అరుణాచలము అహంకారమును హరించుట కు వచ్చిన క్షేత్రము. "అరుణాచలం" పంచాక్షరీతో సమానము. "అరుణాచలా" అని స్మరించినంత మాత్రముచేతనే - ఈజీవులు అహంకారరహితులై ఆత్మను "తాను"గా అనుభవము పొందుతారు.

అట్టి అరుణాచలేశ్వరుణ్ణి వరునిగా - తాను వధువుగా భావించి, అరుణాచలేశ్వరుణ్ణి స్తుతిస్తూ శ్రీ రమణాచార్యుడు "అక్షరమణమాల" రచన చేశాడు. అక్షరమణమాల అంటే అక్షరములతో కూర్చిన పెండ్లి నాటి మాల. పుష్పాలతో కూర్చిన మాలైతే వాడిపోయి రాలిపోతుందని కాబోలు అక్షరములతో కూర్చిన పెండ్లి మాలను తయారుచేశాడు శ్రీరమణస్వామి!

ఈ సృష్టిని దాటిన రమణస్వామికి పెళ్ళికావాలా - సంసారంకావాలా? - కాదు! ఇది మనకోసం వ్రాసాడు. మనకు తెలిసిన మాటలతో మనకు తెలియని జ్ఞానాన్నిగురించి చెప్పటకోసం ఈ అక్షరమణ మాల

రచన చేశాడు. "దేవుడు కల్పితం. జీవుడు కల్పితం. లోకం కల్పితం" అని చెప్పిన శ్రీరమణస్వామికి ఈ కవిత్వాలతోగాని, రచనలతోగాని పనిలేదు. మనల్ని కూడా తనంతటి వాళ్ళగా తయారుచేయుటకు మన పట్ల తనకున్న ప్రేమను, దయను దాచుకోలేక ఈ కవిత్వం చెప్పాడుగాని - ద్వైతం దాటినవాడికి వీటితో పనిలేదు.

శ్రీరమణస్వామి విరూపాక్షగుహలోనుండగా కొందరుభక్తులు భిక్షకోసం ఏవైనాపాటలు వ్రాసి ఇవ్వమని ప్రార్థించారు. అంత ఒకనాడు భక్తులతో కలసి అరుణగిరి ప్రదక్షిణ చేస్తుండగా - "అరుణాచల మనుచు స్మరియించువారల అహమునిర్మూలింతు వరుణాచలా!" అని తనహృదయములోనుంచి పొంగి వస్తున్న ద్విపదతో అక్షరమణమాలకు శ్రీకారంచుట్టారు శ్రీరమణస్వామి.

ఈ అక్షరమణమాల నవరసభరితం! రస హృదయులకు దానివిలువ వెలలేనిది. అనుదినము అక్షరమణమాలను భక్తిశ్రద్ధలతో పఠిస్తే - పరమేశ్వరుని

పట్ల మనకు ప్రీతి కలుగుతుంది. శరణాగతి కుదురుతుంది. పరమేశ్వరుని కృప మనపైన ప్రసరిస్తుంది. మనకు దారి కనిపిస్తుంది.

కైలాసగిరి పరమేశ్వరుని నివాసము మాత్రమే - కాని అరుణగిరి సాక్షాత్తూ ఆ పరమేశ్వరుడే! అరుణాచలస్మరణ చాలు ఈ జీవులు తరించటానికి! అరుణగిరిప్రదక్షిణ పుణ్యప్రదం! "సాక్షాత్తూ అరుణాచలేశ్వరుడే తనచుట్టూతాను సంవత్సరానికి రెండుసార్లు ప్రదక్షిణ చేస్తాడు" కనుక ఆ ప్రదక్షిణ మహిమను మీరే ఊహించుకోండి!

ఈ అరుణాచలక్షేత్రమునే "తిరువణ్ణామలై" అని అంటారు. ఇది తమిళనాడు రాష్ట్రములో చెన్నైకు 120 మైళ్ళ దూరమున ఉంది. చెన్నై నుంచిగాని, తిరుపతి నుంచిగాని తిరువణ్ణామలై వెళ్ళవచ్చును.

అరుణాచలరమణుడిని దర్శించండి - అరుణాచలమును స్మరించండి - అరుణగిరి ప్రదక్షిణ చేయండి - మీరు తరించండి!

ప్రార్థన

ద్విపద : సాక్షాదరుణ గిరీశ్వర వరార్హమగు।

అక్షరణమాల నమరించుటకును॥

కరుణాకరుండగు గణపతి యొసగి

కరమభయకరము కాపాడుగాక॥

తా॥ కరుణామయుడవైన ఓ గణపతీ! సాక్షాత్తూ అరుణాచలేశ్వరుడను పెండ్లికుమారునికి అలంకరించుటకు తగినటువంటి పెండ్లిమాలను అక్షరములతో కూర్చుటకు నాకు నీ అభయహస్తాన్ని ప్రసాదించి కాపాడు స్వామీ!

అరుణాచల శివ - అరుణాచల శివ - అరుణాల శివ - అరుణాచలా!

అరుణాచల శివ - అరుణాచల శివ - అరుణాచల శివ - అరుణాచలా!

అక్షరమణమాల

1. అరుణాచలమనుచు స్మరియించు వారల
అహము నిర్మూలింతు వరుణాచలా!

తా. "అరుణాచలా" అని నిన్ను స్మరించువారి అహంకారమును హరించివేస్తావు అరుణాచలా!

2. అళగు (అందం) సుందరముల వలె చేరి
నేను నీవుంద మభిన్నమై యరుణాచలా!

తా. అందం - అందం కలిసిపోయినట్లు (నాతల్లి అళగమ్మ నాతండ్రి సుందరమయ్యర్ కలిసిమెలిసి అన్యోన్యంగా జీవించినట్లు) మన మిరువురము "నీవు-నేను" అను బేధము లేకుండా కలిసిపోయి ఒకటిగాఉందాము అరుణాచలా!

3. లోదూరి లాగి నీ లోగుహను చెరగా
సమరించి తేమొకో అరుణాచలా?

తా. నీవు నాలో ప్రవేశించి, నన్ను అహంకారమనే గూటిలోనుంచి బయటికిలాగి - నీ హృదయ

గుహాలోనికి నన్ను గుంజుకొని, నీ ఆత్మ స్వరూప
ములో నేను స్థిరముగా ఉండునట్లు చేశావు.
ఇలా ఎందుకు చేశావు అరుణాచలా?

4. ఎవరికిగా నన్ను ఏలితి, విడిచిన

అఖిలము నిందించు నరుణాచలా!

తా. నన్ను అద్వైతశిఖరం మీద అధిష్ఠింపచేశావే - ఎందుకు చేశావు? ఎవరి కోసం చేశావు? ఇంత చేసిన నీవు - ఇప్పడు నన్ను మధ్యలో విడిచి పెడితే ఈలోకము నిన్ను నిందిస్తుంది అరుణాచలా!

5. ఈ నింద తప్పు నిన్నేటికి తలపించి

తిక విడువారెవ రరుణాచలా?

తా. ఏమీ తెలియని నా చేత నిన్ను స్మరింపచేశావే - ఇలా ఎందుకు చేశావు? ఇది నీ తప్పు కాదా? ఈ నిందను నీకు రానీయకు అరుణాచలా! ఒక్కసారి నీసుఖస్వరూపాన్ని రుచిచూశాక - నీవు కాదన్నా నిన్ను ఎవరు విడిచిపెట్టగలరు అరుణాచలా?

6. కనిన జననికన్న ఘనదయాదాయకా

ఇదియా యనుగ్రహ మరుణాచలా?

తా. లోకములో కన్న తల్లిప్రేమ ఎంతోమిన్న! ఆ కన్నతల్లిని మించిన కరుణామయుడవు నీవు! తల్లి దేహాన్నిమాత్రమే శుద్ధిచేస్తుంది - కాని నీవు దేహాన్ని, ఇంద్రియాలను, మనస్సును కూడా శుద్ధి చేసి - నీ ఆత్మ సామ్రాజ్యానికి నన్ను చక్రవర్తిని చేశావే! నీ అనుగ్రహాన్ని ఏమనిచెప్పను అరుణాచలా?

7. నిన్నే మార్చి యరుగనీక యుల్లము పైని

ఉఱుదిగా నుండుమా యరుణాచలా!

తా. నా మనస్సు నన్ను ఎలాగు మాయచేసి ప్రకృతి లోనికి పరుగెడుతున్నది - అది నిన్ను కూడా మాయ చేస్తుందేమో! అందుచేత నా మనస్సు కదలకుండా, మెదలకుండా అణిగిఉండేలా నా మనస్సులో నీవు స్థిరముగా నిలిచివుండు అరుణాచలా!

8. ఊరూరు తిరుగక ఉల్లము నినుగని

యణగ నీద్యుతి జూపు మరుణాచలా!

తా. లోకవిషయాలను మరిగి జన్మల తరబడి ఊరూరు తిరుగుతున్న నా మనస్సు - నిన్ను చూసేవరకూ అణగదు! కనుక నీ సుందర చైతన్య సుఖ స్వరూపాన్ని ఒక్కసారి నాకు చూపించు అరుణాచలా!

9. నను చెఱపి యిపుడు ననుకలువక విడు

టిది మగతన మెక్కో యరుణాచలా?

తా. నా మనస్సంతా నీవే ఆక్రమించుకొని - నన్ను ఈ లోకానికి పనికిరాని వ్యర్థుణ్ణి చేశావు. ఇప్పుడు నీస్వరూపంలో నన్ను కలుపుకోకుండా మధ్యలో విడిచిపెడితే - అది మగతనమా అరుణాచలా?

10. ఏటికీ నిదుర నన్నితరులు లాగగ

యిది నీకు న్యాయమా అరుణాచలా?

తా. ఇంద్రియాలు అనే తుంటరులు నన్ను బయటికి లాగి పతనము చేస్తుంటే - నన్ను రక్షించగలశక్తి నీకుండి కూడా నీవు అలా నిదురపోతున్నావే - ఇది నీకు న్యాయమా అరుణాచలా?

11. పంచేంద్రియ ఖలులు మదిలోన దూరుచో

మదిని నీవుండవో అరుణాచలా?

తా. పంచేంద్రియాలు అనే ముష్కరులు నామనస్సులో ప్రవేశిస్తే - అక్కడ నీవుండవా అరుణాచలా? మరి అక్కడ ఉండక నీవెక్కడికి పోతావు? పోవటానికి నీవులేని చోటెక్కడుంది?

12. ఒకడవౌ నిను మాయ మొనరించి వచ్చువా

రెవరిది నీ జాల మరుణాచలా!

తా. ఉన్నది నీవు ఒక్కడివే కదా! నిన్ను మోసం చేసి రాగల శక్తి ఎవరికుంది అరుణాచలా? ఇదంతా నీ మాయాజాలము కాదా?

13. ఓంకార వాక్యార్థ ఉత్తమ సమహీన

నిన్నెవరెరుగువా రరుణాచలా?

తా. ఓంకారానికే అర్థము నీవు కదా? అట్టి నీతో సమానమైనవారు ఎవరున్నారు? నీతో సమానమైన వారే లేనప్పుడు - ఇక నిన్ను మించిన వారు ఎవరుంటారు? అటువంటి నిన్ను తెలుసుకొనుట

ఎవరికి సాధ్యము అరుణాచలా?

14. అవ్వ బోలె యొసగి నాకు నీ కరుణ న

న్నేలుట నీభార మరుణాచలా!

తా. అవయ్యార్‌ను నీఅనుగ్రహముతో ఎలా కరుణించావో - అదేవిధముగా నామీద కూడా నీ కరుణామృతాన్ని కురిపించి కాపాడవలసిన భారము నీదే అరుణాచలా!

15. కన్నుకు కన్నయి కన్ను లేక కను నిన్

కనువారెవరు కను మరుణాచలా!

తా. స్వశక్తితో చూసే శక్తిలేని మా కళ్ళకు ఆ చూసే శక్తిని యిస్తున్న నీవు - కళ్ళు లేకుండానే చూడ గలవు. అట్టి చైతన్యస్వరూపుడవైన నిన్ను చూడ గలవారం ఎవరైనా ఉన్నారేమో చూడుం అరుణాచలా! (ఎవ్వరూ లేరు)

16. కాంత మినుము ను వలె గలిసి నన్ విడువక

కలిసి నాతో నుండు మరుణాచలా!

తా. అయస్కాంతము యినుమును గట్టిగా ఎలా

పట్టుకొంటుందో - అదేవిధముగా నీవు కూడా నన్ను విడిచిపెట్టక నాతో కలిసివుండు అరుణాచలా!

17. గిరి రూపమైనట్టి కరుణా సముద్రమా
కృపజేసి నన్నేలు మరుణాచలా!

తా. నీవు పైకి కొండరూపమున కనిపిస్తున్న గొప్ప కరుణాసముద్రుడవు. నీ కరుణను నాపైన కురిపించి నన్ను కాపాడు అరుణాచలా!

18. క్రింద మీదెటను చెన్నొందు కిరణమణి
నాక్రిందుగతి మాపు మరుణాచలా!

తా. అంతటా వ్యాపించిన హద్దులులేని అనంతకాంతి స్వరూపుడవైన నీవు - నా అజ్ఞానాంధకారాన్ని పోగొట్టు అరుణాచలా!

19. కుత్రమంతయు గోసి గుణముగ పాలించు
గురురూపమై వెలు గరుణాచలా!

తా. మనస్సులోని మాలిన్యమునంతా కడిగి, సద్గుణములతో అలంకరించు సద్గురు రూపమున నీవే వచ్చి - నాకు దారిచూపించు అరుణాచలా!

20. చూచి వాల్గన్నుల కోతబడక కృప
చేసి నన్చేరి కా వరుణాచలా!

తా. అందమైన వాలుకన్నుల చూపులలో చిక్కు కొనకుండా - కృపతో నాచెంతచేరి నన్ను నీలో కలుపుకొని కాపాడు అరుణాచలా!

21. వంచకా వేడియున్ కొంచమున్ కరుగవే
అభయమంచేలుమా అరుణాచలా!

తా. ఎంతప్రార్థించినా కొంచెముకూడా కరుగవేమిటి అరుణాచలా - నీవు మరీ యింతటి వంచకుడివా? నాకు కొంత అభయమిచ్చి యేలుకో అరుణాచలా!

22. అడుగ కిచ్చెడు నీదు అకళంకమగు కీర్తి
హాని సేయక బ్రోవు మరుణాచలా!

తా. అడగకుండానే అన్నీ యిచ్చే స్వామివని నీకు స్వచ్ఛమైన కీర్తివుందే! అట్టి నీకీర్తికి మచ్చ రానీయక నన్ను రక్షించు అరుణాచలా!

23. హస్తామలక నీదు సద్రసమున సుఖో

న్మాద మొందగ యేలు మరుణాచలా!

తా. ఓ హస్తమలకా! నీ సుఖ స్వరూపములో నన్ను ముంచెత్తి - ఆ మత్తులో నన్ను ఉన్మాదుడ్ని చేసి - నీవు యేలుంతో అరుణాచలా!

24. వలనుంచి భక్తుల పరిమార్చు నిను గట్టు

కొని యెటు జీవింతు నరుణాచలా?

తా. ప్రకృతి వలలోపడి కొట్టుకొంటున్న నీ భక్తుల అహంకారాన్ని హతమార్చుటయే పనిగా పెట్టుకొన్న నీవు - నిన్నుకట్టుకొన్న నన్ను మాత్రము అహంకారముతో ఎలా జీవించనిస్తావు అరుణాచలా?

25. కోపరహితగుణ గురిగాగ ననుగొను

కొఱయేమి చేసితి నరుణాచలా?

తా. నాకుతెలిసి నీకునేను ఏ లోటూచేయలేదే? ఒకవేళ నాకుతెలియక నేను ఏదైనా లోటు చేసినప్పటికీ - నీకు అసలు కోపమనే గుణమే లేనివాడివి కదా? కనుక నాలో ఏదైనా లోపమున్నప్పటికీ కోపగించుకోక నన్నే లక్ష్యంగా

పెట్టుకొని కావేడు అరుణాచలా!

26. గౌతమ పూజిత కరుణా ఘన నగమా

కడగంట యేలుమా అరుణాచలా!

తా. గౌతమాదిఋషుల పూజలందుకున్న గొప్ప కరుణా మయుడవైన ఓ అరుణాచలా - నా అజ్ఞానము పూర్తిగా అంతమయ్యేవరకూ నన్ను విడిచిపెట్టక రక్షించు అరుణాచలా!

27. సకలము కబళించు కరకాంతియిన మనో

జలజ మలర్పుమా అరుణాచలా!

తా. తనకాంతికిరణములతో చీకటిని తొలగించి, కమలములను వికసింపజేయు సూర్యునివలె - నీ జ్ఞానజ్యోతిని నాలో వెలిగించి, నా అజ్ఞాన తిమిరాన్ని హరియించి, నా హృదయకమలాన్ని వికసింపజేయి అరుణాచలా!

28. తిండిని నిన్నేరితిని తిన నా నేను

శాంతమై పోవుదు నరుణాచలా!

తా. నీకు ఆహారముగా నా 'నేను'ను (అహంకారాన్ని)

అర్పించుటకు నీచెంతకు చేరాను. నా ఈ "నేను" ను (అహంకారాన్ని) నీవు ఆహారముగా స్వీకరిస్తే - నేను శాంతిని పొందుతాను అరుణాచలా!

29. మది చల్లబడ భద్రకరముంచి యమృతనోర్
తెరు మనుగ్రహచంద్ర యరుణాచలా!

తా. అనుగ్రహ స్వరూపుడవైన ఓ అరుణాచలా! నా మనస్సు చల్లబడేటట్లు అభయమిచ్చి నీ అమృత స్వరూపాన్ని నాకు అనుగ్రహించు అరుణాచలా!

30. పన్నెను చెఱపి నిర్వాణ మొనర్చి కృ
పావన్నె నిడి బ్రోవు మరుణాచలా!

తా. నాజీవలక్షణాలను హరించి, దేహపరిమిత బుద్ధి నుంచి విడుదలచేసి - నీ కృపతో నన్ను అలంకరించి యేలుకో అరుణాచలా!

31. సుఖ సముద్రము పొంగ వాఙ్మనములడంగ
యూరక నమరుమం దరుణాచలా!

తా. హృదయములోనున్న సుఖసముద్రము ఉప్పొంగి, నా మాట మనస్సు అణిగిపోయేటట్లు - నీవు నా

హృదయములో స్థిరముగా నిలిచిపో అరుణాచలా!

32. వంచింతు వేల నన్ శోధింప కిక నీదు

జ్యోతి రూపము జూపు మరుణాచలా!

తా. నన్ను మోసగింపక, ఇకనైనా నీ పరీక్షలుమాని - నీ జ్యోతిస్వరూపాన్ని నాకు చూపించు అరుణాచలా!

33. వదవిద్య గరపి ఈ భూమి మైకము వీడి

రూపగు విద్య జూపరుణాచలా!

తా. బ్రహ్మవిద్యను నాకు బోధించి, ఈ భూమి మైకము నుంచి నన్ను బయటికిలాగి - విద్యలలోకెల్లశ్రేష్ఠమైన నీ ఆత్మవిద్యను నాకు చూపించు అరుణాచలా!

34. చేరకున్నను మేను నీరుగ కరిగి క

న్నీ టేరయి నశింతు నరుణాచలా!

తా. నన్ను నీలో కలుపుకోకపోతే - నా తనువు నీరుగా కరిగి, కన్నీటి ఏరుగామారి నేను నశించిపోతాను అరుణాచలా!

35. ఛీయని ద్రోసిన చేయుకర్మ తపన

గాకేది మనుమార్గ మరుణాచలా?

తా. నీవు "ఛీ" అని నన్ను త్రోసివేస్తే - నీకోసం పరితపించి విలపిస్తూ జీవించుటకంటే నాకు మరోమార్గమేముంది అరుణాచలా?

36. చెప్పక చెప్పి నీవు మౌనత నుండని
యూరక నుందువే అరుణాచలా?

తా. నన్ను మౌనంగావుండమని నీవు నోటితో చెప్పకుండానే చెప్పి - నీవుకూడా అలా మౌనంగానే (కొండరూపమున) ఉండిపోయావేమిటి అరుణాచలా?

37. సోమరియైతిని మిన్నని సుఖనిద్ర
కన్న వేఱేది గతి యరుణాచలా!

తా. ఎరుకలో నిద్రసుఖాన్ని మరిగి సోమరినైన నేను ఈ లోకములలో పొందతగిన పరమస్థితి ఇంకేముంది అరుణాచలా!

38. శౌర్యము జూపితి శమియించె నని మాయ
చలియింపకున్నావు అరుణాచలా!

తా. నీ శౌర్యము చూపించి - నా మాయను తొలగిం

చావు. మరి అంతటితో నీ పని పూర్తైనదను

కుంటున్నావా - అలా చలనములేని అచల

రూపమున నిలిచిపోయావు అరుణాచలా?

39. కుక్కకు న్నీచమే నేనే గురుతు గొని

వెదకి నిన్నేరుదు నరుణాచలా?

తా. నేను కుక్కకంటే హీనుడననుకుంటున్నావా

అరుణాచలా? అడుగుజాడల వాసనను బట్టి కుక్క

తనయజమానిని చేరుకున్నట్లు - నేను నిన్నే

లక్ష్యంగాపెట్టుకొని, శోధించి, నిన్ను చేరుకుంటాను

అరుణాచలా!

40. జ్ఞానములేక నీ యాశ దైన్యము బాప

జ్ఞానము దెల్పి బ్రోవరుణాచలా!

తా. నిన్ను పొందాలనివుంది - కాని దారితెలియక

అజ్ఞానముతో బాధపడుతున్నాను. నీ ఆత్మ జ్ఞానాన్ని

నాకు బోధించి - ఈ దీనస్థితినుంచి నన్ను

రక్షించు అరుణాచలా!

41. తేటీవలెను నీవు వికసింపలేదని

యెదుట నిలుతువేల యరుణాచలా!

తా. మొగ్గను వికసింపజేయుశక్తి తేనెటీగకు లేదు కాబట్టి - మొగ్గ పుష్పుగా వికసించువరకు అది నిరీక్షిస్తూ ఉంటుంది - మరి నీవు తేనెటీగలాగ శక్తి హీనుడవు కాదుగదా? ఒకవేళ నేను పక్వానికి రాకపోతే నన్ను పక్వంచేయుటమాని - అలా తేనెటీగలాగ ఎదురుగానిలిచి చూస్తున్నా వేమిటి అరుణాచలా?

42. తత్వమెరుగజాల నంతను నిలుతువే

యిదియేమి తత్వమో యరుణాచలా?

తా. "ఉన్నది నీవొక్కడివే" నన్న నిజము తెలిసేవరకు - నీవు వేరుగా నీవుగానే ఉంటావు - ఇదియేమి తత్వమరుణాచలా?

43. తానేను తానను తత్వమిద్దానిని

తానుగా జూపింతు వరుణాచలా!

తా. "పొందాలని పరితపిస్తున్న ఆపరవస్తువు తనకంటే వేరుగా లేదన్న తత్వాన్ని తన స్వరూపముగా

(తానుగా) చూపుతావు అరుణాచలా!

44. త్రిప్పియహంతను యెప్పుడు లో దృష్టి

గన తెలియు ననుదే యరుణాచలా!

తా. మనస్సును లోపలికి త్రిప్పి నిరంతరము అంతర్ముఖ దృష్టితో అహంకారముయొక్క మూలమును శోధిస్తే - అప్పుడు నీ స్వరూపమేమిటో తెలుస్తుంది అరుణాచలా!

45. తీరముండని యెద వెదకి తన్నే

తిరిగి బొందితి బ్రోవు మరుణాచలా!

తా. హద్దులులేని అనంతమైన హృదయమును శోధించి - అక్కడ ప్రకాశిస్తున్న నిన్ను మరల తిరిగిచేరుకున్న నన్ను కాపాడు అరుణాచలా!

46. సత్యజ్ఞానములేని ఈ జన్మ ఫలమేమి

యొప్పగ రావేల యరుణాచలా!

తా. సత్యము తెలియకుండా, జ్ఞానము కలుగకుండా ఈ తనువు రాలిపోతే - ఈ జన్మవచ్చిన ఫలితమేమిటి? కనుక నన్ను జ్ఞానముతో

అలంకరించు అరుణాచలా!

47. శుద్ధ వాఙ్మన యుతులం దోచు నీ నిజా

హంత గల్పి నను బ్రో వరుణాచలా!

తా. పరిశుద్ధమైన మాటకు, మనస్సుకు మాత్రమే అర్థమయ్యేడి ఆత్మగతమైన నీ నిజమైన "నేను"లో నన్ను కలుపుకొని కాపాడు అరుణాచలా!

48. దైవమనుచు నిన్ను దరిజేరగా నన్ను

పూర్ణనాశమొనర్చి తరుణాచలా!

తా. నీవేదో దేవుడని, నన్నేదో ఉద్ధరిస్తావనే ఆశతో నీ చెంతకు చేరితే - నీవు నా అహంకారాన్ని పూర్తిగా నాశనము చేశావు అరుణాచలా!

49. వెదుకగ గనిన సచ్ఛీయనుగ్రహ నిధీ

మది తెగుల్ తీర్చి బ్రోవరుణాచలా!

తా. నీ కోసము శోధిస్తే - నీవు సత్ చిత్ అనుగ్రహ స్వరూపుడవని తెలిసినది. అట్టి నీవు - నా మనస్సును పట్టి పీడిస్తున్న దుర్గుణాలనుంచి నన్ను రక్షించి నీ స్వరూపాన్ని నాకు ప్రసాదించు అరుణాచలా!

50. ధైర్యము పరుగిడు నీ నిజాహ మరయ

నే నాశమైతి బ్రోవరుణాచలా!

తా. ఎంతో గొప్పవాడినని గర్వముతో విర్రవీగుతున్న నేను - నీ స్వరూపాన్ని చూడగానే - నా ధైర్యము కాస్తా జారిపోయి నేను నశించిపోయాను అరుణాచలా!

51. తాకి కృపాకరము నను కలియకున్న

నిజము నశియింతు బ్రోవరుణాచలా!

తా. నీవు దయతో నన్నుతాకి, పక్వముచేసి, నీ స్వరూపములో కలుపుకోకపోతే - నేను పూర్తిగా పతనమైపోతాను అరుణాచలా! నన్ను రక్షించు అరుణాచలా!

52. దోషరహిత నీవు నాతో నైక్యమయి ని

త్యానందమయ మొనర్పరుణాచలా!

తా. దోషరహితుడవైన నీవు నన్నుకూడ నీఅంతటి వాడినిచేసి - నీలో ఐక్యముచేసుకొని, నీ నిత్య ఆనందమయస్వరూపాన్ని నాకు ప్రసాదించు అరుణాచలా!

53. నగకు యెదము కాదు నిన్వెదకిన నన్ను

గను కృపానగ వేసి యరుణాచలా!

తా. బాహ్యమైన ఆభరణాలు ఏమీలేవని నన్ను నిర్లక్ష్యము చేయక - నిన్నే వెదకుచూ, నీ చెంతకు చేరిన నన్ను - నీ అనుగ్రహమనే ఆభరణముతో అలంకరించి చూసుకో అరుణాచలా!

54. నానలేదె వెదుక నేనయి నీవొంటి

స్థాణువై నిలచితి వరుణాచలా!

తా. నీకోసము నేను శోధించగా - నేను నశించి - నీవు ఒంటి స్థంభములాగ ఒక్కడివే నిలిచి యున్నావు అరుణాచలా!

55. నీ జ్వాల గాల్చి నన్ నీరు సేసెదుమున్నె

నీ కృప వర్షింపు మరుణాచలా!

తా. నేను నీ అంతటివాడినైన తరువాత నీ కృప నాకెందుకు అరుణాచలా? నీ జ్ఞానాగ్ని వచ్చి - నా అజ్ఞానాన్ని దహించి, నా అహంకారాన్ని హరించి నీ అంతటివాడిని చేయకముందే నీ

కృపను నాపైన కురిపించు అరుణాచలా!

56. నీవు నే నణుగ నిత్యానంద మయముగ

నిలుచుస్థితి కరుణింపరుణాచలా!

తా. "నీవు వేరు - నేను వేరు" అనెడి ద్వైతబుద్ధి నశించి - నిత్యమైన సత్యమైన ఆత్మానందములో నిరంతరము నేను నిలిచిపోయేటట్లు అనుగ్రహించుము అరుణాచలా!

57. అణురూపు నిన్ను నే మిన్ను రూపుం జేర

భావోర్మ్ము లెపుడాగు నరుణాచలా!

తా. అందరి హృదయములలో సూక్ష్మరూపమున స్వయముగా ప్రకాశిస్తున్న నీ చైతన్య సుఖ స్వరూపములో నేను కలియుటకు నీకూ-నాకు మధ్యన అడ్డుగావున్న ఈ తలంపులబాధనుంచి నన్ను ఎప్పుడు విడుదల చేస్తావు అరుణాచలా?

58. సూత్రజ్ఞానము లేని పామరు నా మాయా

జ్ఞానము గోసి కా వరుణాచలా!

తా. శాస్త్రజ్ఞానములేని పామరుడనైన నన్ను మాయ

నుంచి బయటికి లాగి నా అజ్ఞానాన్ని కత్తిరించి,

నన్ను రక్షించు అరుణాచలా!

59. మక్కి మక్కి కరిగి నే నిన్ను శరణంద

నగ్నుడవై నిల్చి తరుణాచలా!

తా. నీవు నన్నేదో ఉద్ధరిస్తావని శ్రమపడి నీ శరణుకోరి

చెంతకు వస్తే - నీవు గుణరహితస్థితిలో అద్వైత

శిఖరం మీద కూర్చున్నావు అరుణాచలా!

60. నేస్తముండని నాకు నీయాశ జూపి నన్

మోసగింపక బ్రోవు మరుణాచలా!

తా. ఏస్నేహాలూలేని నాకు - నీమీద ప్రేమ కలిగించావు.

ఇప్పుడు నీ ప్రేమమైకములో నన్నుపెట్టి మోసం

చేయక - నీ మోహాన్ని కూడా నాలో కత్తిరించి

కాపాడు అరుణాచలా!

61. నవిసి చెడు ఫలము నందేమి ఫల మేరి

పక్వత లోగొను మరుణాచలా!

తా. పక్వానికిరాక పాడైనపండును నీవుమాత్రం ఏం

చేసుకుంటావు అరుణాచలా? నా బుద్ధిలోనున్న

దోషాలను తొలగించి, నన్ను పక్వముచేసి - అప్పుడు నీ సొంతం చేసుకో అరుణాచలా!

62. నొప్పగింపక నిన్ను నొసగి నన్ గొనలేద

యంతకుడవు నాకు నరుణాచలా!

తా. సాధనలపేరుతో నన్నేమీ శ్రమపెట్టకుండానే నీజ్ఞానాన్ని నాకు ప్రసాదించి - నా అజ్ఞానాన్ని హరించి, అహంకారాన్ని హతమార్చావు అరుణాచలా!

63. చూచి చింతించి మేనుందాకి పక్వము

చేసి నీవేలి బ్రో వరుణాచలా!

తా. అరుణాచలా! ఒక్కసారి నావైపు చూడవయ్యా! నీవుచూసినా నాకు జ్ఞానమురాకపోతే - ఒక్కసారి నన్ను స్మరించు! నీవుస్మరించినా నాకు జ్ఞానమురాకపోతే - ఒక్కసారి నన్ను తాకి, నాబుద్ధిని పక్వముచేసి, నీ స్వరూపాన్ని నాకు ప్రసాదించి కాపాడు అరుణాచలా!

64. మాయా విషము పట్టి తలకెక్కి చెడుమున్నె

కరుణపట్టొసగి బ్రో వరుణాచలా!

తా. మాయ అనే విషము నాతలకెక్కి నా బుద్ధిని నాశనము చేయకముందే నీకరుణామృతాన్ని నాపైన కురిపించి నన్ను రక్షించు అరుణాచలా!

65. కను కృపన్ మాయాంతముగ కృపగనవేని

కను నీకెవరు చెప్పటరుణాచలా?

తా. నాలోని అవిద్య పూర్తిగా అంతమయ్యేవరకు నీకృపను నాపైన కురింపించు! నీవు కృపచూపక పోతే నాకు దిక్కెవరు అరుణాచలా? అందరికీ దిక్కు నీవేకదా? అట్టి నీకు చెప్పటానికి ఎవరు సరిపోతారు అరుణాచలా?

66. పిచ్చివీడ నిను బోల్ పిచ్చిజేసితె దయన్

పిచ్చిని మాన్పు మందరుణాచలా!

తా. నాకున్న లోకపిచ్చిని తీసివేయుటకు - నీమీద నాకు ప్రేమను కలిగించి, నీపిచ్చిని నాకు పట్టించావు! (నేను అద్వైతస్థితిని పొందకుండా అడ్డుగా ఉన్న) నీ పిచ్చినికూడా దయతో తీసివేయి అరుణాచలా!

67. నిర్భీతి నినుజేరు నిర్భీతు ననుజేర

భీతి నీకేలకో యరుణాచలా?

తా. భయాన్ని విడిచిపెట్టి అభయస్థితిలో నీచెంత చేరిన నన్ను నిర్భయముగా చేరదీయుటకు - నీకు భయమెందుకు అరుణాచలా?

68. అల్పజ్ఞాన మదేది సుజ్ఞాన మేదయా

ఐక్యమంద కరుణింపరుణాచలా!

తా. ఏది అజ్ఞానమో - ఏది సుజ్ఞానమో కూడా తెలియని నన్ను - నీవు కృపతో కరుణించి నీ స్వరూపములో కలుపుకో అరుణాచలా!

69. పూ (భూ) గంధమగు మది పూర్ణగంధముగొన

పూర్ణగంధ మొసగు మరుణాచలా!

తా. మొగ్గ పుష్పుగా మారితే ఎటువంటి పరిమళాన్ని వెదజల్లుతుందో - అదేవిధముగా భూమి మైకము లోపడి కొట్టుకుంటున్న నామనస్సును పక్వము చేసి, సుగుణములతో నింపి, పరిపూర్ణ స్థితిని నాకు ప్రసాదించు అరుణాచలా!

70. పేరు దలపగనే పట్టి లాగితివి నీ

మహిమ కనుదు రెవరరుణాచలా?

తా. నేను "అరుణాచలా" అని నిన్ను స్మరించినంత మాత్రముచేతనే నన్ను అహంకారములోనుంచి బయటికి లాగివేశావుకదా! నీ మహిమ "యిట్టిది" అని ఎవరికి తెలుస్తుంది అరుణాచలా?

71. పోగభూతము పోను భూతమై పట్టి నన్

భూతగ్రస్తుని జేసి తరుణాచలా!

తా. నన్ను పట్టిపీడిస్తున్న అహంకారమనే భూతములో నుంచి నన్ను విడిపించుటకు - నీవు అంతకంటే పెద్దభూతమై నన్ను పట్టుకొని - నీప్రేమతో నన్ను దెయ్యంపట్టినవానిలాగ చేసావు అరుణాచలా!

72. మృదులతన్ నేప్రాపులేక వాడగనీక

పట్టుకొమ్మయి కావు మరుణాచలా!

తా. పందిరి ఆధారములేక వాడిపోయేమృదువైన పూల తీగలాగా నాజీవితాన్ని పాడుచేయక నా బ్రతుకునకు నీవే ఆధారమై నన్ను కాపాడు అరుణాచలా!

73. పొడిచే మయికపర్చి నా బోధ హరియించి

నీ బోధ గనుపించి తరుణాచలా!

తా. ఆపరేషన్ చేసేముందు బాధతెలియకుండా మత్తు మందు ఇచ్చినట్లు - నన్ను నీ మైకములో పెట్టి నాకు ఏమీబాధ తెలియకుండానే నా అజ్ఞానాన్ని తొలగించి - నీజ్ఞానాన్ని నాకు ప్రసాదించావు అరుణాచలా!

74. పోకరాకలు లేని సమరంగదివి జూపు

మాకృపా పోరాట మరుణాచలా!

తా. చావుపుట్టుకలకు అతీతమైన నీఆత్మ సామ్రాజ్యాన్ని ఒక్కసారి నాకు చూపించు అరుణాచలా! (నీ స్వరూప సుఖాన్ని రుచి చూసేవరకు ఈ చావు పుట్టుకలు మమ్ము విడిచి పెట్టవు అరుణాచలా! మరి నీ దయ లేకపోతే నీ ఆత్మ సామ్రాజ్యంలో మేము అడుగుపెట్ట గలమా?) సాధనల పేరుతో మేము పడుతున్న ఈ శ్రమ అంతా నీ దయ కోసమే అరుణాచలా!

75. భౌతికమౌ మేని పట్టార్చి యెపుడు నీ

మహిమ గన కరుణింపరుణాచలా!

తా. నన్ను పట్టి పీడిస్తున్న ఈ దేహబుద్ధినుంచి బయటికిలాగి - నిరంతరము నీ స్వరూపసుఖాన్ని అనుభవించేటట్లు నన్ను అనుగ్రహించు అరుణాచలా!

76. మలమందు నీవియ్య మలగుటయౌ కృపా

మలమందువై వెలుగరుణాచలా!

తా. కొండరూపమున వైద్యుడవు - మందువు కూడా నీవే అయ్యి, మా అహంకారాలను హరించుటయే పనిగా పెట్టుకున్న నీవు - మమ్మల్ని జీవ లక్షణాలతో జీవించనిస్తావా అరుణాచలా? - జీవించనీయవు! నీ కరుణామృతమే కొండ రూపమున మందుగా వెలుగొందు అరుణాచలా!

77. మానముగొని చేరువారి మానము బాపి

నిరభిమానత వెలుగరుణాచలా!

తా. దేహాభిమానముతో నీ చెంతచేరు భక్తుల

అహంకారాన్ని హరించి, నీవు మాత్రం నిరహంకారముగా నిలిచిపో అరుణాచలా!

78. మించగా వేడెదు కించిజ్ఞుడను నను
వంచింపకను బ్రోవరుణాచలా!

తా. నేను పూర్తిగా పతనమై అన్నీ మించిపోయిన తరువాతనే నిన్ను ప్రార్థించే పెద్దమూర్ఖుడను. అయినప్పటికీ నన్ను హేళనచేసి విడిచిపెట్టక రక్షించు అరుణాచలా!

79. నావికుడుండక పెనుగాలి నలయు నా
వనుగాక కాచి బ్రోవరుణాచలా!

తా. సంసారసాగరంలో శోకాలసుడిగుండములో మునిగిపోతున్న నన్ను - నావికుడు లేక నడి సముద్రమున పెనుతుఫానులో చిక్కుకొని తల్లడిల్లు నావలాగ నన్ను విడిచిపెట్టక - నీవే దిక్కై నన్నురక్షించి కాపాడు అరుణాచలా!

80. ముడిమూలముల్గాన మునుకొంటివి సరిగ
ముగియ భారము లేదొ యరుణాచలా?

తా. సర్వ అనర్థములకు మూలమైనట్టి నా చిజ్జడ గ్రంథిని కత్తిరించుట మొదలు పెట్టావు - మరి ప్రారంభించిన పనిని కడకంటు పూర్తి చేయవలసిన బాధ్యత నీకులేదా అరుణాచలా?

81. ముక్కిడి మునుజూపు ముకురముగాక నన్

హెచ్చించి కౌగిలిం పరుణాచలా!

తా. ముక్కు వంకర ఉన్నవాడిచేతికి అద్దమిచ్చి "నీ ముక్కు చూసుకోమని హేళనచేసినట్లుచేయక - నాలో లోపాలువుంటే వాటిని తొలగించి, నన్ను కూడా నీ అంతటివాడిని చేసి, నన్ను నీలో కలుపుకో అరుణాచలా!

82. సత్యాహమున మనో మృదుపుష్పశయ్యపై

మేల్గలయ కరుణింపరుణాచలా!

తా. నా మనస్సును మృదువైనపూలపాన్పుగా చేసుకొని దేహాగతమైన నా "నేను"ను, సత్యగతమైన నీ "నేను"లో కలుపుకొని కాపాడు అరుణాచలా!

83. మీదు మీదుగ మ్రొక్కు భక్తుల జేరి నీ

వంధితే మేలిమి యరుణాచలా!

తా. ఎందరెందరో భక్తులు నిన్ను ఎంతగానో పూజించి, నీ ఘనతను పొగిడారుగాబట్టే - నీకింతకీర్తి వచ్చినది అరుణాచలా!

84. మైమైదఁూచి కృపాంజనమున నీ సత్య
వశమొనరించితి వరుణాచలా!

తా. నీ కృపాంజనముతో నాఅజ్ఞానాంధకారాన్ని పోగొట్టి నీఆత్మస్వరూపములో నన్ను కలుపుకున్నావు అరుణాచలా!

85. మొగ్గ (బోడి) పఱిపి నను బట్టబయట నీవు
నట్టాడుటేలకో యరుణాచలా!

తా. నాఅహంకారాన్ని నాశనముచేసిన నీవు నా హృదయములో నాట్యము చేయుటమాని - అలా బయట తాండవిస్తున్నావేమిటి అరుణాచలా?

86. మోహము త్రిప్పి నీ మోహమొనర్చి నా
మోహము తీరదా యరుణాచలా?

తా. ప్రకృతి మైకములోనున్న నాకు నీప్రేమను రుచి

చూపించి, నీమీద నాకు మోహము కలిగించావు. మరి "నిన్ను - నన్ను" వేరు చేస్తున్న ఈ నీ మోహములోనుంచి నన్నెప్పుడు విడుదలచేస్తావు అరుణాచలా?

87. మౌనియై రాయిగా నలరకనున్న చో
మౌనమిది యగునో యరుణాచలా?

తా. మాటాపలుకూ లేకుండా రాయిలాగ అలా కదలకుండా, మెదలకుండా కొండలాకూర్చుంటే - అది మౌనమౌతుందా అరుణాచలా?

88. ఎవరు నా నోటిలో మన్నును గొట్టి నా
బ్రతుకు హరించిన దరుణాచలా?

తా. ఇంటిపట్టున సుఖంగావున్న నన్ను ఇక్కడికి ఈడ్చుకొనివచ్చి - నాఅహంకారాన్ని హతమార్చి నా జీవలక్షణాలను హరించినదెవరు అరుణాచలా?

89. ఎవరు గనుక నాదు మదిని మైకపరిచి
కొల్లగొనిన దెవరరుణాచలా?

తా. నామనస్సును మైకంలోపెట్టి - నాకు తెలియ

కుండానే నాఅజ్ఞానాన్ని దోచుకున్నది ఎవరు అరుణాచలా?

90. రమణుడనుచు నంటి రోషము గొనక నన్

రమియింపజేయ రమ్మరుణాచలా!

తా. రమణుడు ఇటువంటి నిందలు వేస్తున్నాడేమిటని కోపగించుకోక - నన్నుకూడా నీ అంతటివాడిని చేయి అరుణాచలా!

91. రేయింబవలు లేని బట్టబయటి యింట

రమియింపగా రమ్ము అరుణాచలా!

తా. "రాత్రి - పగలు, లోపల - బయట" అనునవి లేనటువంటి నీఅనంతమైన ఆత్మస్వరూపములో నన్ను కలుపుకొని యేలుకో అరుణాచలా!

92. లక్ష్యముంచి యనుగ్రహాస్త్రమువైచి నన్

కబళించి తుసురుతో నరుణాచలా!

తా. నన్ను లక్ష్యంగాపెట్టుకొని, నీకృపను నాపైన కురిపించి నేను జీవించిఉండగానే నాఅహంకారాన్ని పూర్తిగానాశనముచేసెయ్యి అరుణాచలా!

93. లాభమీ విహపరలాభహీనుని జేరి

లాభమే మందితీ వరుణాచలా!

తా. ఇహలోకానికిగాని - పరలోకానికిగాని పనికిరాని ఈ లాభహీనుడిని పొంది - నీవేమి లాభం పొందావు అరుణాచలా?

94. రమ్మని యనలేదె వచ్చి నా వంతివ్వ

వెఱకు నీ తలవిధి యరుణాచలా!

తా. నీవు రమ్మంటేనే కదా నేను నీచెంతకు వచ్చాను? ఒకవేళ నాలో లోపాలు ఉన్నప్పటికీ వాటినిచూసి నీవు భయపడక నన్ను బాగుచేసి - నీ స్వరూప సుఖాన్ని నాకు ఇవ్వవలసిన బాధ్యత నీమీద వుంది అరుణాచలా!

95. రమ్మని లోదూరి నీజీవమిడునాడె

నా జీవమును బాసి తరుణాచలా!

తా. నన్ను నీచెంతకు రమ్మని - నీవు నాలో ప్రవేశించి, నీజ్ఞానాన్ని నాకు ప్రసాదించినవాడే - నా జీవ లక్షణాలను విడిచిపెట్టాను అరుణాచలా!

96. విడిచిన కష్టమౌ విడక నిన్ను సురును

విడువ యనుగ్రహిం పరుణాచలా!

తా. ఇప్పుడు నిన్ను విడిచిపెట్టి నేను ఇక జీవించలేను అరుణాచలా! కనుక నేను నిన్ను విడిచి పెట్టక ముందే నాప్రాణము పోవునట్లు అనుగ్రహించు అరుణాచలా!

97. ఇల్లు విడువ లాగి లోనింటి లోజొచ్చి

యొగి నీదు యిలుజూపి తరుణాచలా!

తా. నన్ను అహంకారమనే ఇంటిలోనుంచి బయటికి లాగి - నీవు నాహృదయములో ప్రవేశించి, నీ ఆత్మ సామ్రాజ్యములో నన్ను కలుపుకున్నావు అరుణాచలా!

98. వెలిప్పుచ్చితి నీ్నదు సేత కినియక నీ

కృపవెలిబుచ్చి కావరుణాచలా!

తా. నీ ఔన్నత్యమిట్టిదని వెల్లడిచేసి అల్లరి చేస్తున్నానని అలుగక - నీకృపను నాపైన కురిపించి నన్ను కాపాడు అరుణాచలా!

99. వేదాంతమున వేరు లేక వెలింగెడు

వేదపదమ బ్రోవు మరుణాచలా!

తా. స్వయంప్రకాశమైన ఏ అద్వైతసద్వస్తువును గూర్చి వేదముల అంతిమభాగములో వర్ణింపబడినదో - అట్టి పరబ్రహ్మస్వరూపాన్ని నాకు ప్రసాదించు అరుణాచలా!

100. నింద నాశీస్సుగా గొని దయాపాత్రుగ

జేసి విడకకావు మరుణాచలా!

తా. తెలిసో - తెలియకో నిన్ను నేను నిందించినప్పటికీ - నీవు నన్ను మధ్యలోవిడిచిపెట్టక నానిందను కూడా నీవు ఆశీస్సుగానే స్వీకరించి, నీకృపను కురిపించి, నన్ను రక్షించు అరుణాచలా!

101. నీట హిమముగ ప్రేమాకారు నీలో నన్

ప్రేమగ కరగిబ్రో వరుణాచలా!

తా. మంచుగడ్డ నీటిలోకరిగి నీటిలోనీరుగా కలిసిపోయినట్లు - ప్రేమస్వరూపుడవైన నీవు, నీప్రేమతో నాఅహంకారాన్ని కరిగించి నీస్వరూపములో

నన్నుకూడా కలుపుకో అరుణాచలా!

102.అరుణాద్రియన నే కృపావలబడితి త

వ్వనే నీ కృపావల యరుణాచలా?

తా. "అరుణాచలా" అని నిన్ను స్మరించినంత మాత్రముచేతనే నీ "కృప" అనే వలను నాపైన విసిరావు! నీకృపావలలో పడినవాడు రక్షింపబడకుండా ఎలా ఉండగలడు అరుణాచలా?

103.చింతింప కృపవడ సాలీడువలె గట్టి

చెరపెట్టి భక్షించి తరుణాచలా!

తా. తనగూటిలో చిక్కుకున్న కీటకాన్ని సాలిపురుగు ఏవిధముగాపట్టుకుని భక్షిస్తుందో - అదేవిధముగా నిన్ను స్మరించినంతమాత్రము చేతనే నీకృపను నాపైన కురిపించి, నా అహంకారాన్ని హరించావు అరుణాచలా!

104.ప్రేమతో నీనామ మాలించు భక్త

భక్తుల భక్తుగా బ్రోవు మరుణాచలా!

తా. నీ అరుణాచలనామామృతాన్ని ప్రేమతో ఆలపించు

భక్తులయొక్క భక్తులకైనా నన్ను భక్తునిగా చేయి అరుణాచలా!

105.నను బోలు దీనుల నింపొందకాచుచు

చిరజీవివై బ్రోవు మరుణాచలా!

తా. నన్ను ఏవిధముగారక్షించావో - అదేవిధముగా నీ పొందుకోరివచ్చు నాలాంటిదీనులను రక్షిస్తూ - నీవు కలకాలం చిరకాలం చిరంజీవిగా నిలిచిపో అరుణాచలా!

106.ఎముకలరుగు దాసు మృదువాక్కు విను చెవిన్

గొనుమ నా యల్పోక్తులరుణాచలా!

తా. పూర్వము ఎందరోభక్తులు నీ ఘనతను కీర్తిస్తూ ఎముకలుకూడా కరిగిపోయే కవిత్వాన్ని చెప్పారు. అట్టి మధురమైనమాటలను ఆలకించిన నీ చెవులతో - నా ఈ చిన్నిచిన్నిమాటల్నికూడ ఆలకించు అరుణాచలా!

107.క్షమగల గిరి యల్పవాక్కు సద్వాక్కుగా

గొని కావు మరి యిష్ట మరుణాచలా!

తా. నీవు పైకి కొండరూపమున కనిపిస్తున్నప్పటికీ - గొప్ప ఓర్పుగలవాడివి కదా? కనుక నేను చెప్పే ఈ చిన్ని చిన్నిమాటలు నీకు రుచించనప్పటికీ - వాటిని యిష్టంచేసుకొని గొప్పమాటలుగా స్వీకరించు అరుణాచలా!

108.మాలను దయచేసి యరుణాచలరమణా

నామాల దాల్చి బ్రోవరుణాచలా!

తా. నీ అనుగ్రహమను మాలను నాకు ప్రసాదించి - ఈ అరుణాచలరమణుడు అక్షరములతో కూర్చిన ఈ పెండ్లిమాలను నీవు స్వీకరించి నన్ను కాపాడు అరుణాచలా!

అరుణాచలశివ - అరుణాచల శివ - అరుణాచల శివ - అరుణాచలా!

అరుణాచల శివ - అరుణాచల శివ - అరుణాచల శివ - అరుణాచలా!

మంగళ మరుణాచలమునకు

మంగళము భక్తశ్రేణికి

మంగళ మక్షరమణమాలకును

జయ మంగళం!

2. రమణ సూత్రాలు

కర్మే ప్రధానమని భ్రమపడి, యజ్ఞయాగాది క్రతువులతో తమ కోరికలను సంతృప్తిపరచుకుంటూ, కర్మఫలప్రదాత అయిన పరమేశ్వరుని విస్మరించి, గర్వముతో విర్రవీగుతున్న దారుకావన ఋషులకు కనువిప్పు కలిగించి, వారి ప్రార్థనను మన్నించి, కరుణామయుడైన పరమేశ్వరుడు వారికి బోధించిన "ఉపదేశ సారము"ను భగవాన్ శ్రీ రమణమహర్షుల వారు తమ స్వహస్తములతో వ్రాసినారు. ఆ **"ఉపదేశ సారము"**నకు వ్యాఖ్యానమే ఈ "రమణ సూత్రములు".

1. **కర్తు రాజ్ఞయా ప్రాప్యతే ఫలం।**
   కర్మ కిం పరం? కర్మత జ్జడం॥

తా. ఈశ్వరుని ఆజ్ఞననుసరించి కర్మఫలితము వస్తుందే గాని - కర్మకు ఫలితమునిచ్చు శక్తిలేదు. కర్మ పరవస్తువుకాదు - అది జడవస్తువే!

2. **కృతి మహోదధౌ పతన కారణం।**

ఫల మశాశ్వతం గతి నిరోధకం॥

తా. కర్మఫలితము అశాశ్వతము మాత్రమే కాక - అది కర్మసముద్రములో ముంచి, మోక్షమువైపు ముఖము తిరగనివ్వకుండా మార్గమును నిరోధించి, పతనానికి హేతువు అగుచున్నది.

3. **ఈశ్వరార్పితం నేచ్ఛయాకృతం।**

చిత్త శోధకం ముక్తి సాధకం॥

తా. ఫలితమును పరమేశ్వరునికి అర్పించి, రాగ ద్వేష రహితముగా కర్మనాచరిస్తే - ఆ కర్మ మనస్సును శుద్ధిచేస్తుంది. ముక్తికి దారి చూపుతుంది.

4. **కాయవాఙ్మనః కార్యముత్తమం।**

పూజనం జప శ్చింతనం క్రమాత్॥

తా. ఈశ్వరారాధనలో దేహముతోచేయు పూజకంటే - నోటితోచేయు జపము, జపముకంటే - మనస్సుతోచేయు చింతన ఉత్తమమైనవి. కనుక చేతులతోచేయు పూజకంటే - నోటితోచేయు జపము, జపముకంటే - మనస్సుతోచేయు

ధ్యానము శ్రేష్ఠమైనవి.

5. **జగత ఈశధీ యుక్త సేవనం।**

అష్టమూర్తి భృద్దేవపూజనం॥

తా. పంచభూతములు, సూర్యచంద్రులు, సకలజీవులు ఈశ్వరునిస్వరూపముగా భావించి, సృష్టిని సేవిస్తే - అది పరమేశ్వరుని పూజించినట్లే!

6. **ఉత్తమస్తవా దుచ్చమందతః।**

చిత్తజం జపధ్యానముత్తమం॥

తా. ఈశ్వరనామములను ఉచ్ఛరించుట ఉత్తమ స్తోత్రము. కాని ఈశ్వరుని నామములను పెదవులతో బిగ్గరగా ఉచ్ఛరించుటకంటె - పెదవులు కదలీ కదలనట్లుగా చేయు జపము - దానికంటే నిశ్శబ్ధముగా చేయు స్మరణ - అంతకంటే మానసికముగా చేయు ధ్యానము ఒకదానికంటే ఒకటి శ్రేష్ఠమైనవి.

7. **ఆజ్యధారయా స్రోతసా సమం।**

సరళ చింతనం విరళతః పరం॥

తా. నేతి ధారవలె, నీటి ప్రవాహమువలె ఎడతెగక ఈశ్వరచింతనచేయుట సరళచింతన, మధ్య మధ్యన ఆగిపోవు విరళచింతనకంటే - సరళ చింతన శక్తివంతమైనది.

8. భేదభావనాత్ సోహమిత్యసౌ।

భావనా భిదా పావనీమతా॥

తా. "ఈశ్వరుడు వేరు - తాను వేరు" అనెడి భేదభావన కంటే "ఈశ్వరుడు - తాను ఒక్కటే" అనెడి అభేద భావన సర్వోత్కృష్టమైనది.

9. భావశూన్య సద్భావసుస్థితిః।

భావనాబలా ద్భక్తి రుత్తమా॥

తా. దేహభావనను విడిచి, ఆత్మభావనలో స్థిరముగ నిలిచి చింతనచేయుట వలన - భావనకు అతీతమైన పరమస్థితి చేకూరుతుంది. ఇదియే ఉత్తమమైన భక్తి.

10. హృత్స్థలేమనః స్వస్థతాక్రియా।

భక్తి యోగబోధాశ్చ నిశ్చితం॥

తా. మనస్సును దాని పుట్టుచోటైన హృదయ స్థానము నందు నిలిపి ఉంచుటయే కర్మభక్తి ధ్యానజ్ఞాన యోగముల సారము - ఇది నిశ్చయము.

11. వాయురోధనాల్లీయతే మనః

జాలపక్షివద్రోధసాధనం॥

తా. శ్వాసను నిరోధించుటవలన మనస్సు యొక్క చలనము ఆగి - వలలోచిక్కిన పక్షివలె అది అణిగివుంటుంది. మనస్సును నిగ్రహించుటకు ఇది కూడా ఒక ఉపాయము.

12. చిత్తవాయవశ్చిత్క్రియాయుతాః

శాఖయోర్ద్వయీ శక్తి మూలకా॥

తా. ఉన్నది ఆత్మ ఒక్కటే! ఆత్మనుంచే మనస్సు - ప్రాణము పుట్టుచున్నవి. ఆత్మశక్తి ఆధారముగానే ఇవిరెండూ పనిచేయుచున్నవి. ఇవిరెండూ ఆత్మకు రెండుకొమ్మల వంటివి.

13. లయవినాశనే ఉభయరోధనే

లయగతం పునర్భవతినోమృతం॥

తా. మనస్సును నిరోధించుటకు - "లయము - వినాశము" అను రెండుమార్గములు కలవు. లయమైనమనస్సు మరల తిరిగి విజృంభిస్తుంది - నాశనమైనమనస్సు మాత్రము ఇక తిరిగిపుట్టదు.

14. ప్రాణబంధనా ల్లీనమానసం।

ఏక చింతనా న్నాశమేత్యదః॥

తా. ప్రాణమును (శ్వాసను) నిరోధించుటవలన మనస్సు లయమౌతుంది - ఏకవస్తువును (ఆత్మను) ధ్యానించుటవలన మనస్సు నశిస్తుంది.

15. నష్టమానసోత్కృష్టయోగినః

కృత్యమస్తికిం స్వస్థితిం యతః?॥

తా. మనస్సు నశించినవాడే ఉత్తమమైన యోగి! మనస్సు నశించి స్వరూపస్థితిని పొందినట్టి యోగికి ఇక చేయవలసినపని ఏమివుంటుంది? - (పని ఉండదు)

16. దృశ్యవారితం చిత్త మాత్మనః।

చిత్త్వదర్శనం తత్త్వదర్శనం॥

తా. మనస్సును బాహ్య విషయములవైపుపోనీయక నిరోధించి, ఆత్మలో స్థిరముగా నిలిపిఉంచితే - ఆత్మ తనస్వరూపముగా అనుభవమునకు వచ్చును. ఇదియే తత్త్వదర్శనము.

17. మానసంతుకిం? మార్గణేకృతే.
నైవమానసం మార్గ ఆర్జవాత్॥

తా. "మనస్సు అనునది ఉన్నదా?" అని శోధించుట మొదలుపెడితే - అసలు మనస్సు అనేది లేదని తెలుస్తుంది - ఇది సూటిమార్గము.

18. వృత్త యస్త్వహం వృత్తి మాశ్రితాః।
వృత్తయో మనో, విద్ధ్యహం మనః॥

తా. "నేను" అను తలంపే అహంకారము. ఈ అహంకారమునకే మిగిలిన అన్నితలంపులు వచ్చుచున్నవి. ఈతలంపులసమూహమే మనస్సు! కనుక అహంకారమునకు వేరుగా మనస్సులేదు.

19. అహమయంకుతో భవతి చిన్వతః।
అయిపతత్యహం నిజ విచారణం॥

తా. ఈ "నేను" అను తలంపు (అహంకారము) ఎక్కడ పుట్టుచున్నదో వెదకి, దాని పుట్టుచోటు కన్గొనిన - ఈ "నేను" (అహంకారము) పడిపోతుంది - ఇదియే నిజ (ఆత్మ) విచారణ.

20. అహమినాశభా జ్యహ మహంతయా।
స్ఫురతి హృత్స్వయం పరమ పూర్ణసత్॥

తా. ఈ అహంకారగతమైన "నేను" ఎక్కడైతే అణిగి పోతుందో - అక్కడే పరిపూర్ణమైన పరవస్తువు స్వయముగా (ఆత్మగతమైన నేనుగా) స్ఫురిస్తుంది.

21. ఇద మహంపదాభిఖ్య, మన్వహం।
అహమిలీనకే ప్యలయసత్తయా॥

తా. అహంకారగతమైన నేను లేనట్టి నిద్రస్థితి యందు కూడా ఆత్మగతమైన నేను ఉంది. కనుక ఆత్మగత మైన "నేనే" నిజమైన, నిత్యసత్యమైన నేను.

22. విగ్రహేంద్రియ ప్రాణధీ తమః
నాహ, మేకసత్, తజ్జడం హ్యసత్॥

తా. జడమైన దేహము, ఇంద్రియములు, ప్రాణము,

బుద్ధి, తమస్సు మనము కాదు - చైతన్యమైనట్టి ఆ ఆత్మగతమైన "నేనే" మనమైయున్నాము.

23. సత్త్వభాసికా చిత్క్వ వేతరా।

సత్తయా హిచిత్, చిత్తయా హ్యహం॥

తా. స్వయముగా ప్రకాశిస్తున్న ఆచైతన్యమునకు వేరుగా జ్ఞానము లేదు - ఆసత్యవస్తువే నిజమైన జ్ఞానము - ఆజ్ఞానమే నిజమైన "నేను".

24. ఈశజీవయో ర్వేషధీ భిదా।

సత్స్వ భావతో వస్తు కేవలం॥

తా. జీవుడు - ఈశ్వరుడు వేరుకాదు. ఆత్మకువేరుగా వారులేరు. ఉపాధులనుబట్టి జీవేశ్వరులు వేరుగా కనిపిస్తున్నప్పటికీ - వారికి ఆధారముగానున్న సత్యవస్తువు ఆత్మఒక్కటే.

25. వేషహానత స్స్వాత్మ దర్శనం।

ఈశదర్శనం స్స్వాత్మ రూపతః॥

తా. రూపదృష్టినిదాటితే స్వరూపము దర్శనమిస్తుంది - ఈశ్వరుడు తనస్వరూపముగా తెలియబడతాడు.

26. ఆత్మ సంస్థితిః స్వాత్మ దర్శనం।
ఆత్మనిర్ద్వయా దాత్మ నిష్ఠతా॥

తా. ఆత్మనిష్ఠలో స్థిరముగా ఉండుటవలన స్వరూప ము దర్శనమిస్తుంది. అట్టి ఆత్మనిష్ఠలో స్థిరముగా ఉన్నవాడికి ఆత్మకంటేవేరుగా మరొకటిలేదు.

27. జ్ఞానవర్జితా జ్ఞానహీనచిత్।
జ్ఞాన; మస్తికిం జ్ఞాతు మంతరం॥

తా. జ్ఞానము - అజ్ఞానము అనునది లేనట్టిదే నిజమైన చైతన్యము. అట్టి చైతన్యస్థితియందు తెలుసు కొనుటకు చైతన్యమునకు వేరుగా మరొకటి లేదు.

28. "కిం స్వరూప" మిత్యాత్మదర్శనే
అవ్యయా భవా పూర్ణచిత్సుఖం॥

తా. స్వరూపమును దర్శించినవాడికి - ఆత్మ నాశనము లేని, పుట్టుకలేని, పరిపూర్ణమైన సుఖ చైతన్య స్వరూపముగా దర్శనమిస్తుంది.

29. బంధముక్త్యతీతం పరం సుఖం।
విందతీహజీ వస్తు దైవికః।

తా. తన స్వరూపమును దర్శించిన పుణ్యచరితుడు "బంధానికి - ముక్తికి" అతీతమైన పరమసుఖాన్ని పొందుతాడు.

30. అహమ పేతకం నిజవిభానకం।

మహదిదం తపో, రమణ వాగియం॥

తా. అహంకారము నశించినచోటనే నిజము (ఆత్మ) ప్రకాశిస్తుంది. అహంకారము లేనట్టి అట్టి నిజమందు స్థిరముగ నిలిచి ఉండుటయే గొప్ప తపస్సు - ఇది శ్రీ రమణుల వాక్కు!

3. రమణోపనిషత్తు

మానవుడు తాను బ్రహ్మమైయుండి, ఆ బ్రహ్మము తనహృదయములో ఆత్మరూపమున స్వయముగా ప్రకాశిస్తుండగా - ఆత్మను తెలుసుకొనుటకు హృదయమును శోధించుటమాని, శాస్త్రములను శోధిస్తున్న మానవమానసమును హృదయమువైపు గురిపెట్టించుటకు "నేనెవడను?" అను విచారణ పద్ధతిని బోధించి ఒక నవ్యమార్గాన్ని శ్రీ రమణాచార్యుడు ఆవిష్కరించారు. అదే ఈ "రమణోపనిషత్తు".

సృష్టి ప్రారంభమైనప్పటినుంచి మానవుడు చేస్తున్న ప్రయత్నము ఒక్కటే - దుఃఖస్పర్శలేని సుఖము కోసం తపనపడుతున్నాడు. దేవుడిని తెలిసికొనుట కూడా అందులో ఒక భాగముమాత్రమే. కాని నిజమైన సుఖము ఎక్కడ ఉందో తెలిసేవరకు మానవుడు దుఃఖములో నుంచి బయటపడలేడు. మరి ఆ నిజమైన సుఖం ఎక్కడవుంది?

ఒక్క ఆత్మలో తప్ప ఈ సృష్టిలో సుఖము ఎక్కడా లేదు. ఉన్నది ఆత్మ ఒక్కటే. అది అనంతము, అఖండము, అమరము, అజరము, అద్వితీయము, అనిర్వచనీయము, అవ్యయము, అభవము, అభౌతికము, అలౌకికము, అది సత్‌చిత్‌ఆనంద స్వరూపము. సినిమాబొమ్మలకు తెర ఎలాఆధారమో - ఈ సృష్టికి ఆత్మే అధారము. దానిని నీరు తడుపలేదు - నిప్పు కాల్చలేదు - గాలి కదుపలేదు. దానికి పుట్టుకాలేదు - మరణమూ లేదు. దానికి ఆదీ లేదు - అంతమూ లేదు. అది కాలాతీతము - ఊహాతీతము - గుణాతీతము. అది మీకు దూరాన ఎక్కడోలేదు - మీ స్వరూపముగానే ఉంది - మీ హృదయములోనే ప్రత్యక్షముగా ప్రకాశిస్తున్నది.

మీ స్వరూపాన్ని మీరు మరచిపోయి - పుట్టి, పెరిగి, గిట్టే ఈదేహామే మీరని భ్రమపడుతున్నారు - అందుకే దుఃఖపడుతున్నారు. మీస్వరూపము మీకు తెలిసేవరకు మీరు దుఃఖములోనుంచి బయటపడలేరు.

మీ స్వరూపము మీఅనుభవములో లేదు -

కాని మీరు "నేను, నేను" అని అంటున్నారే - ఈ "నేను" మీ అనుభవములో వుందికదా? దీనిని గురించి మీరెప్పుడైనా ఆలోచించారా?

మీ గాఢనిద్రలో మీ "నేను" గొడవ మీకు ఉందా? మీ "నేను" లేనప్పుడు మీదేహంగొడవగాని, లోకంగొడవగాని, దేవునిగొడవగాని మీకువుందా? - లేదు. కాని నిద్రలోనుంచి మెలకువరాగానే మరల మీకు "నేను" అను తలంపు వస్తున్నది. ఆతలంపు వెనకాలే మీసంసారమంతా మీకు గుర్తుకువస్తున్నది - మీకు దుఃఖాన్ని తీసుకువస్తున్నది.

నిజమనేది ఎప్పుడూ ఉంటుంది - అది ఒకటి గానే ఉంటుంది - అందులోనుంచి సుఖము వస్తుంది.

మరి మీరుఅంటున్న "నేనే" కనుక నిజమైతే - అది మీగాఢనిద్రలో ఎందుకు ఉండుటలేదు? మీరు అంటున్న "నేనే" గనుక నిజమైతే దానికి రాగం ఎందుకు వస్తున్నది - ద్వేషం ఎందుకు వస్తున్నది - కామం ఎందుకు వస్తున్నది - లోభం ఎందుకు

వస్తున్నది - దుఃఖం ఎందుకు వస్తున్నది? అది ఎప్పుడూ ఒకటిగా ఎందుకు ఉండలేకపోతున్నది?

మీరు అంటున్న "నేను" నిజము కాదు - అందుతే అది క్షణక్షణం మారుతున్నది - మీకు దుఃఖాన్ని తెస్తున్నది.

గాఢనిద్రలో మీ దేహగతమైన "నేను" లేదు - అయితే అప్పుడు మరి మీరు లేరా? మీరు లేకపోతే మెలుకువరాగానే "నాకు సుఖముగా నిద్రపట్టినది" అని ఎవరు చెపుతున్నారు? ఆ సుఖాన్ని మీరు అనుభవించి చెపుతున్నారా - లేక అనుభవించకుండానే చెపుతున్నారా? మరి గాఢనిద్రలో సుఖముగావున్న ఆ "నేను" ఎవరు? - అదే ఆత్మగతమైన అసలు "నేను". ఆ "నేను" ఎప్పుడూవుంది - మీ మెలుకువలోనూవుంది. కాని అది మీ అనుభవములోనికి రాకుండా మీ దేహగతమైన "నేను" మీకు అడ్డుపడుతున్నది.

గాఢనిద్రలో మీరు సుఖముగా ఉన్నారు - కాని ఉన్నసంగతి మీకు తెలియుటలేదు. జాగ్రదవస్థలో మీరు ఉన్నారని మీకు తెలుస్తున్నది - కాని సుఖముగా

మాత్రములేదు. ఆ గాఢనిద్రలోనున్నసుఖాన్ని మీరు ఎరుకలోనుండగా అనుభవములోనికి తెచ్చుకోగలిగితే - అదే మోక్షం! మోక్షమనేది సంపాదిస్తే వచ్చేదికాదు - అది ఎప్పుడూవుంది. మీరు మోక్షాన్ని కోరుకునేటప్పుడు కూడా మీరు మోక్షములోనే వున్నారు. మీ స్వరూపమే మోక్షం. మీస్వరూపసుఖాన్ని మీరు అనుభవించకుండా మీ దేహగతమైన "నేనే" మీకు అడ్డుపడుతున్నది. మీ కష్టాలకు, నష్టాలకు కారణమైన మరి ఈ "నేను" ఎవరు?

దేహము జడము - దానికి "నేను" అని చెప్పగల శక్తిలేదు. ఆత్మచైతన్యము - దానికి పుట్టుకలేదు. మరి ఈ నేను ఎవరు?

చైతన్యమైన ఆత్మను - జడమైన దేహమును కలిపి ముడిపెడుతూ రెండింటికిమధ్యన దేహపరిమిత మైన "నేను" ఒకటి పుట్టుచున్నది - అదే చిజ్జడగ్రంథి - అదే అహంకారము - అదే అజ్ఞానము - అదే జీవుడు - అదే కారణశరీరము.

ఈ "నేను" నిజముకాదు - అది కేవలము ఒక తలంపుమాత్రమే! మనకు వచ్చుతలంపులలో ఈ "నేను" అనునది ప్రథమతలంపు, ప్రధానతలంపు, పునాదితలంపు, ఈ "నేను" అను తలంపునతే మిగిలిన తలంపులన్నీ వచ్చుచున్నవి - ఆ తలంపులమూటే మనస్సు!

ఈ "నేను" దేహపరమైనదే! ఐనప్పటికీ అది దేహము మరణించినప్పుడు మరణించదు. దాని మూలమును అది చూసేవరకూ అది నశించదు. మరి దానిమూలము ఎక్కడవుంది?

ఈ "నేను" అను తలంపు మన లోపలనుంచే వచ్చుచున్నది. అందుకే ప్రతీమనిషి "నేను, నేను" అని ఛాతీమీద కుడీవైపు క్రిందిభాగములోనే చేయి వేసుకుంటాడు. అంటే ఆ "నేను"కు మూలం అక్కడనే వుంది - అదే ఆధ్యాత్మికహృదయం!

ఆహృదయములో బ్రహ్మము నిరంతరము "నేను, నేను" అని స్వయముగా ఆత్మరూపమున ప్రకాశిస్తున్నది. అదే నిత్యమైన సత్యమైన ఆత్మగతమైన

అసలు "నేను"! నీటిలోనుంచి బుడగవచ్చినట్లు - ఆత్మ గతమైన ఈ అసలు "నేను"లోనుంచే దేహపరిమిత మైన "మిథ్యానేను" పుట్టుచున్నది. సూర్యకాంతినుంచి వెలువడిన ఒకానొక కాంతి కిరణమువలె - ఆత్మ శక్తి నుంచి వెలువడిన ఒకానొక అతిశయశక్తే ఈ "మిథ్యా నేను". కాని అది దానిమూలమును మరిచిపోయి తాను స్వయంభవుణ్ణి అనుకొని స్వతంత్రముగా వ్యవహరిస్తున్నది. ఈ "నేను" అను ఒంటిస్థంభము మీదనే ఈసృష్టి అంతా ఆధారపడియున్నది. ఈ "నేను" పుట్టినప్పడే జీవుడు పుట్టాడు - మరల ఈ "నేను" మరణించినప్పడే జీవుడు మరణిస్తాడు. ఈ "నేను" అను తలంపు పుట్టకముందు ఉన్నస్థితియే మనము ఆదిగా ఉన్నస్థితి. ఈ "నేను" అను తలంపు కొంచెము కూడా లేనిచోటనే స్వరూపముపుంది.

"నేను" ఆత్మ - "నేను" అను తలంపు అహంకార ము. ఆత్మ అనంతమైనది - అహంకారము దేహపరిమిత మైనది. ఆత్మ సముద్రమైతే - అహంకారము బుడగ

వంటిది. బుడగలేకుండా సముద్రము ఉండగలదు. కాని సముద్రములేకుండా బుడగ ఉండలేదు. అదేవిధముగా అహంకారములేకుండా ఆత్మ ఉండగలదు - కాని ఆత్మ లేకుండా అహంకారము ఉండలేదు. అహంకారానికి దేహము కావాలి, లోకము కావాలి, దేవుడు కావాలి. కాని దేహములేకుండా, లోకములేకుండా, దేవుడు లేకుండా ఆత్మ ఉండగలదు - అది స్వయంప్రకాశము.

"నేను దేహము లోపలవున్నాను - నాకు బయట లోకముంది - దేవుడు ఎక్కడో దూరాన వున్నాడు అని మనిషి భ్రాంతి పడుతున్నంతకాలము వాడిని ఆశ విడిచిపెట్టదు. ఆశ ఉన్నమనిషి ఫలితాన్ని ఆశించకుండా పనిచేయలేడు. ఫలితాన్నిఆశించి పని చేసినంతకాలము - ఆ పనిలోనుంచి వాసన (సంస్కారము) పుడుతుంది. ఈ వాసనలు హృదయ ములో బీజరూపమున దాగివుంటాయి. మరుజన్మలో మరల ఆ వాసనలలోనుంచి కోరిక (తలంపు) పుడుతుంది. ఆ కోరిక మరల పనిచేయిస్తుంది. ఆ పని వలన ఫలితము

వస్తుంది. ఆ ఫలితమును అనుభవిస్తాడు. ఆ అనుభవములోనుంచి మరల వాసన పుడుతుంది. ఇది కర్మసముద్రము. కర్తృత్వబుద్ధి ఉన్నంతకాలమూ మానవుడు ఈ కర్మసముద్రాన్ని దాటలేడు - జననమరణచక్రములోనుంచి బయట పడలేడు.

హృదయములోనున్న వాసనలు నిశ్శేషముగా బయటకుపోకుండా ఏజీవుడూ జ్ఞానికాలేడు. జ్ఞాని కానివాడు దేవునిలో లయముకాలేడు. హృదయములో ఒక్కవాసన మిగిలినప్పటికీ అది జన్మకు హేతువు అవుతుంది - మోక్షసుఖము మీ అనుభవములోనికి రాకుండా అది అడ్డుపడుతుంది. కోటలో శత్రువులు ఉన్నంతకాలము కోట స్వాధీనమౌతుందా?

హృదయములోనున్న వాసనలు తలంపు రూపములో శిరస్సులోనికి వచ్చేవరకు మీహృదయము లో ఏకోరికలు (వాసనలు) దాగివున్నాయో మీకే తెలియదు. నెరవేర్చినకోరిక మరింతబలపడుతుంది - నిరోధించిన కోరిక చిక్కిపోయి రాలిపోతుంది. కనుక

కోరిక ఉదయించగానే దానిని ఆచరణలో పెట్టకుండా - "ఈ కోరిక ఎవరికి కలుగుచున్నది?" అని ప్రశ్నించుకోవాలి! అప్పుడు "నాకు" అని తెలుస్తుంది. మరి కోరికవచ్చే "నేను ఎవడను?" అని విచారణ చేస్తే - అప్పటివరకు బాహ్యసుఖాలకోసం లోకాలవెంట తిరిగే మనస్సు ఒక్కసారిగా ఉక్కిరిబిక్కిరియై సమాధానము తెలియక తల్లక్రిందులై తనమూలమును శోధించుట మొదలుపెడుతుంది.

"నేనెవడను?"

పంచభూతములతో తయారైన ఈదేహము నేనా? ఈదేహమే గనుక నేనైతే - ప్రాణము పోయిన తరువాతకూడా ఈదేహము (శవము) "నేను ఉన్నాను" అని అనాలిగా? ఏ శవమైనా అలా అంటున్నదా? దేహము జడము - దానికి మాటలాడే శక్తిలేదు. కనుక జడమైనదేహము నేనెట్లుకాగలను? దేహము నేను గాకున్న మరి నేనెవడను?

"కర్మచేసే కర్మేంద్రియములు నేనా? లేక

విషయములను గ్రహించు జ్ఞానేంద్రియములు నేనా? దేహామే నేనుగానప్పుడు - మరి దేహములో భాగమైన ఈఇంద్రియములు నేనెట్లుకాగలను? ఇంద్రియములు నేనుగాకున్న మరి నేనెవడను?

"ప్రాణము" నేనా? ప్రాణమేగనుక నేనైతే - చివరి శ్వాస గాలిలో కలిసిపోయిన తరువాతకూడా "నేను ఉన్నా"నని నాకు తెలియాలికదా? నాఉనికి నాకు తెలియనప్పుడు ఆప్రాణము నేనెట్లుకాగలను? ప్రాణము నేనుగాకున్న మరి నేనెవడను?

"మనస్సు"ను నేనా? మనస్సేగనుక నేనైతే - అది నిత్యమూ (జాగ్రద, సుషుప్తి, స్వప్నావస్థలలో) ఉండాలి కదా? కాని గాఢనిద్రలో (సుషుప్తిలో) మనస్సు ఉండుట లేదు. మరి గాఢనిద్రలో దాని అస్తిత్వాన్ని కోల్పోతున్న మనస్సును నేనెట్లుకాగలను? మనస్సును నేనుగాకున్న మరి నేనెవడను?

"అయితే గాఢనిద్రలో మనస్సు లేనప్పుడు మరి నేనులేనా? గాఢనిద్రలోగనుక నేనులేకపోతే నిద్ర

నుంచి మేల్కొన్న తరువాత నాకు సుఖముగా నిద్ర పట్టినదని నేనెట్లు చెప్పగలుగుతున్నాను? గాఢనిద్రలో కూడా నేను ఉన్నానుగాబట్టే, సుఖాన్ని అనుభవిస్తున్నాను గాబట్టే - "నాకు సుఖముగా నిద్రపట్టినది" అని చెప్ప గలుగుతున్నాను. మరి గాఢనిదలో సుఖముగా ఉన్న ఆ "నేను ఎవడను?".

ఆ నేనే నిజమైన **"నేను"**! అదే చైతన్యము! అదే ఆత్మ! అదే బ్రహ్మము!

ఆ నేను మన మెలుకువలోను, నిద్రలోను, స్వప్నములోను సమానముగానే ఉంది. కాని అది మన అనుభవములోనికి రాకుండా మన పరిమితబుద్ధే (దేహము నేను అన్న భావనే) మనకు అడ్డుపడుతున్నది.

మనము ఎప్పుడైతే "నేనెవడను?" అని విచారణ మొదలుపెట్టామో - అప్పుడు మన దేహగత మైననేను మనస్సునుంచి విడివడి అంతర్ముఖమై తన మూలమును శోధిస్తూ హృదయమువైపు ప్రయాణము చేస్తుంది. అప్పుడు మనస్సులోనికోరికలు విజృంభించు

టకు ఆధారములేక, అవకాశముచిక్కక, వాటివేగము తగ్గి, క్రమముగాచిక్కి, సన్నగిల్లి రాలిపోతాయి. కోరికలు తగ్గినకొలదీ మన దేహగతమైన "నేను" హృదయములో నిలకడగా ఉండగలుగుతుంది - దానికి ఆత్మరుచి అందుతుంది.

రూపాయి ఉన్నవాడిచేతికి వందరూపాయలిచ్చి, ఆరూపాయిని క్రిందపారవేయమంటే ఎలా పారవేస్తాడో - అదే విధముగా భౌతికమైన క్షణిక సుఖాలను మరగిగివున్న మనమనస్సు అభౌతికమైన ఆత్మ సుఖాన్ని ఎప్పుడైతే రుచిచూసినదో - వెంటనే మన మనస్సు ఆగిపోతుంది - ఆత్మలో అణిగిపోతుంది - తన ఉనికినే కోల్పోతుంది. అంత - సముద్రములో లేచిన అలలు సముద్రములోనే అణిగిపోయినట్లు - మన దేహగతమైననేను దాని మూలములో అణిగిపోయి - అహంవృత్తి నశించి - వెంటనే అహంస్ఫురణ కలుగుతుంది. ఆత్మగతమైన "**నేను**" తానుగా వ్యక్తమౌతుంది. ఏ సుఖాలకోసమైతే భ్రమపడి మనము బాహ్యంగా

పరుగెడుతున్నామో - ఆ సుఖమే మనమౌతాము.

"నేను ఎవడను?" అను విచారణ మహో ద్రతము, విజృంభిస్తున్న మనస్సు అనే మదపుటేనుగు నకు - "నేను ఎవడను?" అను ప్రశ్న అంకుశము వంటిది. "నేను ఎవడను?" అను ప్రశ్నను అభ్యాసము చేయుగా చేయుగా - అది అన్నితలంపులను నాశనము చేసి - శవమునుదహించు కొఱివికట్టెవలె చివరకు ఈ "నేను" అను తలంపుకూడా కాలిపోయి రాలిపోతుంది. మీ "నేను" పోతే మిగిలింది మీరే!

మీ స్వరూపమే సుఖం!

మిగిలిన జీవులకు లేనిబుద్ధిని భగవంతుడు మనకు ప్రసాదించాడు - ఎందుకు? ఆలోచించమని! కనుక ఆలోచించండి! మీ సొంతబుద్ధిని విడిచిపెట్టకండి! ఆలోచనే అమృతం! ఆలోచిస్తే మీరు అమృత మూర్తులౌతారు - దుఃఖ సాగరాన్ని దాటిపోతారు - శాంతి శిఖరాలను చేరుకుంటారు.

తత్వమసి!

Designed at

Ananya Graphics

PALAKOL

☎ 08814 - 309258, 9397151342

Printed at

Sri Bhavani Offset Printers

(Dude Srinu), SVR Complex

PALAKOL, ☎ 08814 - 228858